

Tájékoztató a Marton Géza Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola „régí” (hároméves) képzésben részt vett PhD hallgatói és doktorjelöltjei számára az abszolutórium megszerzéséről és a doktori fokozatszerzési eljárásról

I. Abszolutórium megszerzése *(az egyéni képzésben résztvevőkre nem vonatkozik)*

Az abszolutórium megszerzésére 6 aktív félév eredményes lezárását követően kerülhet sor, amennyiben a hallgató legalább 180 kreditpontot összegyűjtött oly módon, hogy teljesítette valamennyi kötelező tárgyat (14 kreditpont), egy kötelezően választható tárgyat (2 kreditpont) és legalább két szabadon választható tárgyat (4 kreditpont). Oktatási tevékenységért összesen legfeljebb 45 kreditpont számolható el.

Az abszolutórium a doktori iskola honlapján elérhető „abszolutórium-kérő lap” kitöltésével és benyújtásával kérhető.

A doktori iskola működési rendje értelmében **abszolutórium legkésőbb a hat aktív szemesztert követő egy naptári éven belül (minden év augusztus 31-ig) kérhető**, a tanulmányok lezárását követő évben ugyanis még lehetőséget biztosítunk publikációs kreditpontok elszámolására (ebben az időszakban már kizárólag megjelent és megjelenés alatti publikációkért, konferencia-előadásokért jár kreditpont, tanulmányi vagy oktatási kredit nem szerezhető).

Az abszolutórium megszerzése után **a fokozatszerzési eljárás megindítása már nem kötött határidőhöz**.

II. Fokozatszerzési eljárás megindítása és szigorlati bizottság kijelölése

A **fokozatszerzési eljárás megindításához** az alábbi dokumentumokat kell benyújtani

- jelentkezési lap (a doktori iskola honlapján elérhető);
- a fokozatszerzési eljárási díj (160.000 Ft) befizetésének igazolása (banki átutalási bizonylat, ideértve az internet-bankon történő átutalást is);
- egyetemi diploma hiteles másolata (nem szükséges közjegyző általi hitelesítés: hiteles másolatnak minősül az is, ha a hallgató bemutatja az eredeti diplomáját a másolat leadásával egyidejűleg);
- nyelvvizsga-bizonyítvány(ok) hiteles másolata;
- abszolutórium másolata (kivéve az egyéni felkészülésben résztvevők);
- rövid szakmai önéletrajz;
- publikációs jegyzék;
- publikációs lista mtmt adatbázisba történő naprakész feltöltésének igazolása (a publikációs lista linkje);
- javaslat a szigorlati bizottság összetételére és a szigorlat tárgyaira (nem kötelező, de célszerű az eljárás megindításakor a szigorlati bizottság és tárgyak kijelölését is kérni).

A fokozatszerzési eljárásnak nem feltétele, hogy a jelölt (fél)kész dolgozattal rendelkezzen, azonban a fokozatszerzési eljárás megindításától számított két éven belül a jelöltnek be kell nyújtania doktori értekezését, ezért nem javasoljuk a legalább (fél)kész dolgozat nélküli eljárásindítást.

A fokozatszerzési eljárás az **abszolutórium megszerzését követően bármikor megindítható** nappali és levelező tagozatos képzésben részt vevő hallgatók esetén. Az **egyéni képzésben** résztvevők nem szereznek abszolutóriumot, ők az **egyéni képzés megkezdésétől számított egy éven belül kötelesek fokozatszerzési eljárásra jelentkezni.**

III. A doktori szigorlat

A **doktori szigorlati bizottság kijelölhető** a fokozatszerzési eljárás megindításakor, illetőleg az **eljárás során** a későbbiekben is **bármikor** (akár a nyilvános vita bírálóbizottságának kijelölésével egyidejűleg is).

A doktori iskola gyakorlata szerint a szigorlati bizottság elnöke „belső” egyetemi tanár, és a **bizottság mindkét tagja külső szakember.** A szigorlati bizottságba póttag jelölhető, aki ugyancsak „belső” oktató. A szigorlat akkor tartható meg, ha három bizottsági tag jelen van, és közülük legalább egy fő „külső” szakember.

A szigorlati bizottság összetételére, illetőleg a szigorlat tárgyaira a jelölt, illetőleg témavezetője formanyomtatványon tesz javaslatot.

A végleges szigorlati bizottságot és a szigorlati tárgyakat a Doktori Iskola Tanácsának javaslata alapján a Társadalomtudományi Doktori Tanács jelöli ki. A Társadalomtudományi Doktori Tanácsot a jelölt, illetőleg témavezetője javaslata nem köti.

A doktori szigorlat lehetséges **főtárgyai:** Alkotmányjog; Államelmélet; Büntetőjog; Büntető eljárásjog; Európa-jog; Jogbölcsélet; Jegtörténet; Kereskedelmi jog; Környezetjog; Közigazgatási jog; Közigazgatás-tudomány; Munkajog; Nemzetközi jog; Pénzügyi jog; Polgári jog; Polgári eljárásjog.

A doktori szigorlat **melléktárgya** bármely, a doktori iskola képzési tervében szereplő kötelező, kötelezően választható vagy szabadon választható tárgy lehet.

A szigorlati tárgyak alól felmentés nem adható.

A doktori szigorlatra a nyilvános vitát megelőzően kell sort keríteni. A doktori szigorlat indokolt esetben Debrecenen kívül is lebonyolítható. A doktori szigorlat tantárgyainak **pontos tananyagát a szigorlati bizottság határozza meg.**

IV. A műhelyvita

A műhelyvita lebonyolítására az **abszolutórium megszerzését követően bármikor sor kerülhet,** azonban javasoljuk, hogy arra a fokozatszerzési eljárás megindítását megelőzően kerüljön sor.

A műhelyvitára az értekezést legalább 10 spirálozott, kétoldalas példányban, valamint elektronikus formában **legalább hat héttel annak tervezett időpontja előtt** a doktori iskola titkárának kell benyújtani. A műhelyvitára a doktori iskola tanácsa előzetesen felkér **legalább két tudományos fokozattal rendelkező, a Debreceni Egyetemtől és a jelölttől független szakembert,** hogy

az értekezést a műhelyvitán részletesen bírálják. A két előopponens személyére **a témavezető tehet javaslatot, azonban a javaslat a doktori iskola tanácsát nem köti.**

A műhelyvita meghívóját legalább három héttel a műhelyvitát megelőzően kell kiküldeni.

A műhelyvita akkor tartható meg, ha a **két felkért hozzászóló legalább egyike a műhelyvitán jelen van.** A műhelyvita akkor sikeres, ha azon (az előopponenseket is beleértve) **legalább öt, a dolgozat témája szerint illetékes, tudományos fokozattal rendelkező szakember** (közülük legalább ketten nem a Debreceni Egyetem ÁJK oktatói) változtatások nélkül vagy változtatásokkal, de támogatja a nyilvános vitára bocsátást. Sikertelen műhelyvita esetén a műhelyvitát egy alkalommal, legkorábban egy év elteltével meg lehet ismételni.

A műhelyvita helyszíne a Debreceni Egyetem ÁJK (jellemzően a kari tanácsterem), a műhelyvitát **a Debreceni Egyetem ÁJK egyetemi tanára vezeti.** A műhelyvitán **meg kell győződni arról, hogy**

- a doktori értekezés témája tudományosan értékelhető;
- hiteles adatokat és eredményeket tartalmaz;
- az abban foglalt tudományos eredmények a jelölttől származnak;
- az értekezés a formai követelményeknek megfelel;
- az értekezés szakmai színvonala alapján alkalmas a nyilvános vitára.

V. A bírálóbizottság kijelölése

A **nyilvános vita bírálóbizottságának kijelöléséhez** az alábbi dokumentumok becsatolása szükséges:

- műhelyvita jegyzőkönyve (a doktori iskola készíti el);
- E/3 személyű egyoldalas, folyó szöveges szakmai önéletrajz;
- a publikációs követelményeknek való megfelelés igazolása (a DEENK által hitelesített publikációs listával, és az mtmt adatbázissal);
- nyelvtudás igazolása (amennyiben a fokozatszerzési eljárás megindításához képest változott);
- a végleges doktori értekezés és téziszfüzet elektronikus formában;
- javaslat a bírálóbizottság összetételére.

A **bírálóbizottság** az alábbi szempontokra tekintettel kerül kijelölésre:

- a bizottság elnöke minden esetben belső egyetemi tanár;
- **mindkét opponens külső**, a Debreceni Egyetemen foglalkoztatási jogviszonyban nem álló, tudományos fokozattal rendelkező szakember (lehetőség szerint, de nem kötelezően a műhelyvita előopponensei);
- a bizottság titkára a Kar tudományos fokozattal rendelkező oktatója;
- a bizottság **mindhárom tagja külső**, a Debreceni Egyetemen foglalkoztatási jogviszonyban nem álló, tudományos fokozattal rendelkező szakember.

A bírálóbizottság héttagú, a Kar PhD fokozattal rendelkező oktatói közül a bizottságba pótelnök, póttag és póttitkár jelölhető, akik a Debreceni Egyetem ÁJK oktatói.

A bírálóbizottság összetételéről minden esetben a Doktori Iskola Tanácsa javaslata alapján a Társadalomtudományi Doktori Tanács dönt.

A bírálóbizottság kijelölésének kezdeményezéséhez az alábbi **nyelvi követelményeket** kell teljesíteni:

- **angol, német vagy francia** nyelvből államilag elismert **középfokú „C”** típusú nyelvvizsga;
- egy másik, a **tudomány műveléséhez szükséges nyelvből** legalább államilag elismert **alapfokú „C”** típusú nyelvvizsga.

A bírálóbizottság kijelölésének **publikációs követelménye**, hogy a jelölt rendelkezzen legalább **négy, az értekezés témájába tartozó, rangos folyóiratcikkkel vagy könyvfejezettel** („kiemelt publikációk”):

- a kiemelt publikációk **minimális terjedelme** 0,5 szerzői ív;
- a kiemelt publikációk az **értekezés tárgyához kapcsolódnak**;
- a kiemelt publikációk közül legalább kettő A vagy B kategóriás hazai folyóiratban jelenjen meg, és további kettő legalább C kategóriás hazai folyóiratban jelenjen meg. **Kívánatosnak tartjuk, hogy mind a négy kiemelt publikáció A vagy B kategóriás legyen**, C kategóriás folyóirat csak kivételesen fogadható el, amennyiben speciális szakfolyóiratról van szó (például közigazgatási jogi tárgyú értekezés esetén a Magyar Közigazgatás).
- A kiemelt publikációk között **kivételesen figyelembe vehetőek a lektorált tudományos könyvfejezetek** (legfeljebb 2 különböző könyvfejezet).
- A kiemelt publikációk között preferáltan figyelembe veendőek a nemzetközi tudományos publikációk (amennyiben azok lektoráláson esnek át).
- Még **kivételesen sem számolható el** a kiemelt publikációk között a recenzió, tankönyv, vagy bármilyen doktorandusz konferencia vagy doktorandusz szakmai rendezvény utókiadványa.

Hangsúlyozzuk, hogy annak megítélése, hogy a jelölt teljesíti-e a nyilvános vita bírálóbizottsága kijelölésének publikációs követelményeit, a Társadalomtudományi Doktori Tanács mérlegelési jogköre, ekként javasoljuk a kiemelt publikációkra vonatkozó minimumkövetelmények „felülteljesítését” (legalább 5-6, kiemeltként elfogadható publikáció megjelölését).

VI. A dolgozattal kapcsolatos követelmények

A nyilvános vitára szánt dolgozatot **6 kötött (egyoldalas) és 2 spirálozott** (egy- vagy kétoldalas) példányban, valamint **elektronikusan** kell benyújtani a doktori iskola titkárnak, illetőleg fel kell tölteni a Debreceni Egyetem Elektronikus Archívumába (DEA).

A **tézisfüzetet 50 példányban, valamint elektronikusan** kell benyújtani. Az idegen nyelvű tézisek angol, német vagy francia nyelven készülhetnek, a magyar nyelvű tézisek „tükörfordításaként”. Mind a magyar, mind az idegen nyelvű tézisek végén szerepeltetni kell a DEENK által hitelesített publikációs listát.

Az értekezésre vonatkozó formai követelményeket (terjedelem, felépítés, hivatkozási szabályok) egy külön tájékoztató tartalmazza.

VII. A nyilvános vita megszervezésével kapcsolatos tudnivalók

A nyilvános vita bírálóbizottságának kijelölését követően a bírálóbizottság tagjai felkérőlevéllel megkapják az értekezést és annak téziseit. A Debreceni Egyetem Doktori Szabályzata értelmében

az **opponenseknek** a szorgalmi időszakra eső **két hónapon belül kell a bírálatukat elkészíteni.**

A nyilvános vita időpontja akkor tűzhető ki, ha a **két bíráló írásban kijelenti**, hogy a **nyilvános vitára bocsátást** az értekezés szakmai színvonala alapján, illetve a műhelyvitán elhangzott észrevételek megfogadására tekintettel **támogatja**. Ennek eldöntéséhez a hivatalos bírálók megkapják a műhelyvita jegyzőkönyvét is az értekezéssel együtt.

A nyilvános vita csak abban az esetben tartható meg, ha **a két bírálat a nyilvános vitát megelőzően legalább 15 nappal beérkezik, ellenkező esetben a védést hivatalból el kell halasztani**. Éppen ezért célszerű a nyilvános vita időpontját akkor kitűzni, amikor már a bírálatok beérkeztek. (A rendelkezés indoka, hogy a beérkezett bírálatokat meg kell küldeni a bírálóbizottság tagjainak, illetőleg arra a jelöltnek írásban is válaszolnia kell.)

Amennyiben valamelyik bírálat nemleges (nem támogatja a doktori fokozat odaítélését), harmadik bírálót kell kijelölni. Ha mindkét bírálat nemleges (vagy a harmadik bíráló is negatív véleményt ad), a PhD fokozat nem ítéltető oda.

A nyilvános vitára szóló **meghívót legalább három héttel a nyilvános vitát megelőzően kell kiküldeni.**

A nyilvános vita **akkor tartható meg, ha a bírálóbizottság legalább kétharmada, köztük legalább az egyik opponens jelen van**. A kijelölt pótelnök, póttag, póttitkár csak abban az esetben vehet részt a nyilvános vitán a bizottság tagjaként, ha a bizottság valamely tagja (ideértve az elnököt és a titkárt is) írásban úgy nyilatkozik, hogy a nyilvános vitán nem tud részt venni. Ez az írásos nyilatkozat a fokozatszerzés jegyzőkönyvének mellékletét képezi.

Amennyiben valamelyik opponens a nyilvános vitán nem tud részt venni, azonban az opponensi véleményt elkészítette, pótopponens bevonására nem kerül sor.

VIII. A PhD fokozat minősítése

A PhD fokozat minősítése a **doktori szigorlat minősítéséből** (melyet a szigorlati bizottság végez), valamint a **dolgozat minősítéséből** és a **jelölt nyilvános vitán nyújtott teljesítményének minősítéséből** (melyeket a nyilvános vita bírálóbizottsága végez) tevődik össze. Mindhárom esetben a bizottság tagjai négyfokozatú értékelés szerint dönthetnek (nem felelt meg, rite, cum laude, summa cum laude minősítés), és az egyes fázisok összesített eredményét a doktori iskola honlapján elérhető külön táblázat tartalmazza.

A fokozat minősítése:

- **summa cum laude**, ha mindhárom minősítés summa cum laude,
- **rite**, ha a három minősítésből legalább kettő rite;
- minden egyéb esetben **cum laude**.

Amennyiben további kérdéseik merülnek fel, keressék a doktori iskola titkárát (dr. Szemesi Sándor habil. egyetemi docens – szemesi.sandor@law.unideb.hu).

Debrecen, 2016. szeptember 1.